Република Северна Македонија

Министерство за економија

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Ekonomisë

Архивски број: 04-12301/1

Скопје, 04 03 22 година

Numri arkivor:

Shkup, ____________ viti

ИЗВЕШТАЈ ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО БУЏЕТИРАЊЕ

RAPORT PËR BUXHETIMIN E PËRGJEGJSHËM GJINOR

1. Податоци за избраната Програма/ Të dhëna për Programin e përzgjedhur

Име на програмата: Програма за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, за област А. Поддршка и развој на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство. Во која се земени:

МЕРКА 1. Мерки за развој и поддршка на претприемништвото, ММСП и занаетчиството

- 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија
- 1.2 Финансиска поддршка за женско претприемништво
- 1.4 Субвенционирање на трошоци на занаетчии.

Emri i programit: Programi për aftësi konkurruese, inovacione dhe sipërmarrësi për vitin 2021, për fushën A. Mbështetja dhe zhvillimi i sipërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme dhe zejtarisë. Në të cilat janë ndërmarrë:

MASA 1. Masat për zhvillimin dhe mbështetjen e sipërmarrësisë, NMVM-ve dhe zejtarisë

- 1.1 Mbështetje financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme
- 1.2 Mbështetje financiare për sipërmarrësinë e grave
- 1.4 Subvencionim i shpenzimeve të zejtarëve.

Сектор надлежен за спроведување на програмата во Министерството за економија : Сектор за претприемништво и конкурентност на малите и средни претпријатија (МСП).

Sektori kompetent për zbatimin e programit në Ministrinë e Ekonomisë: Sektori i sipërmarrësisë dhe aftësisë konkurruese të ndërmarrjeve të vogla dhe të Mesme (NVM).

Вид на програмата

Lloji i programit

☐ Хоризонтална
☐ **Вертикална**

Како програмата е поврзана со Законот за еднакви можности на жените и мажите:

Со Законот за еднакви можности на жените и мажите се уредува воспоставувањето на еднакви можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и било која друга област од општествениот живот. Воспоставувањето на еднакви можности е грижа на целото општество, односно на сите субјекти во јавниот и приватниот живот и претставува отстранување на пречките и создавање на услови за остварување на потполна еднаквост меѓу жените и мажите. Економското јакнење претставува еден од најзначајните фактори и цел во постигнувањето на родовата еднаквост. Со цел спроведување на обврските кои произлегуваат од Законот за еднакви можности на жените и мажите и Методологијата за родово одговорно буџетирање, Министерството за економија е вклучено во спроведувањето на родово одговорно буџетирање, па за таа цел избрани се мерките од Програма за конкурентност, иновации и претприемништво област А. Поддршка и развој на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство:

МЕРКА 1. Мерки за развој и поддршка на претприемништвото, ММСП и занаетчиството

- 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија
- 1.2 Финансиска поддршка за женско претприемништво
- 1.4 Субвенционирање на трошоци на занаетчии.

Краток осврт на избраните мерки од програмата:

Horizontal
Vertikal

Si është i lidhur programi me Ligjin për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat:

Me Ligjin për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat rregullohet vendosja e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në fushën politike, ekonomike, sociale, arsimore, kulturore, shëndetësore, qytetare dhe në çdo fushë tjetër të jetës shoqërore. Krijimi i mundësive të barabarta është brengë e të gjithë shoqërisë, respektivisht i të gjitha subjekteve në jetën publike dhe private dhe paraqet mënjanim të pengesave dhe krijim të kushteve për realizimin e barazisë së plotë mes grave dhe burrave. Fuqizimi ekonomik paraqet një nga faktorët dhe synimet më të rëndësishme në arritjen e barazisë gjinore. Me qëllim të zbatimit të obligimeve që rezultojnë nga Ligji për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat dhe Metodologjia për buxhetim të përgjegjshëm gjinor, Ministria e Ekonomisë është e përfshirë në zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor kështu që për këtë qëllim janë përzgjedhur masat nga aftësia konkurruese, inovacionet dhe fusha e sipërmarrësisë A. Mbështetje dhe zhvillim i ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme dhe zejtarisë:

MASA 1. Masat për zhvillimin dhe mbështetjen e sipërmarrjes, NMVM-ve dhe zejtarisë

- 1.1 Mbështetje financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme
- 1.2 Mbështetje financiare për sipërmarrësinë e grave
- 1.4 Subvencionim i shpenzimeve të zejtarëve.

Pasqyrë e shkurtër e masave të përzgjedhura nga programi:

Цел на Програмата е обезбедување на економски развој и раст на македонското стопанство, зголемување на вработеноста преку создавање поттикнувачка клима за отворање на нови и јакнење на постојните микро, мали и средни претпријатија како и пораст на бројот на мали и средни претпријатија.

Показатели за успех на Програмата во однос на еднаквите можности се бројот на поддржани на микро, мали и средни претпријатија и занаетчии во сопственост и управувани од жени.

МЕРКА 1. Мерки за развој и поддршка на претприемништвото, ММСП и занаетчиството

1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија во вкупен износ од 30.700.000 денари

Предмет на мерката е субвенционирање на микро и мали претпријатија, кои вработуваат над две лица преку субвенционирање на 50% од докажаните трошоци, но не повеќе од 400.000,00 денари вкупно по апликант, направени за набавка на машини и алати и набавка и инсталација на фотоволтаични панели – затворен систем.

1.2. Финансиска поддршка за женско претприемништво во вкупен износ од 4.000.000 денари

Предмет на мерката е субвенционирање на претпријатија во сопственост на жени (над 50%) и управувани од жени, преку кофинансирање на 80% од докажаните трошоци но не повеќе од 150.000,00 денари, направени за следните намени:

- Набавка на опрема и алати;
- Уредување/подобрување на деловниот простор;
- Воведување на софтверски решенија (50% од докажаните трошоци, но не повеќе од 60.000,00 денари).

Qëllimi i Programit është sigurimi i zhvillimit ekonomik dhe rritjes së ekonomisë maqedonase, rritjen e punësimit përmes krijimit të klimës nxitëse për hapjen e ndërmarrjeve të reja dhe fuqizimin e ndërmarrjeve ekzistuese mikro, të vogla dhe të mesme dhe rritjen e numrit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

Treguesit e suksesit të Programit në aspektin e mundësive të barabarta janë numri i mikro-mbështetur, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe zejtarët në pronësi dhe të drejtuara nga gratë.

MASA 1. Masat për zhvillimin dhe mbështetjen e sipërmarrësisë, NMVM-ve dhe zejtarisë

1.1 Mbështetje financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme në vlerë të përgjithshme prej 32.700.000 denarë.

Objekt i masës është subvencionimi i ndërmarrjeve mikro dhe të vogla, të cilat punësojnë më shumë se dy persona duke subvencionuar 50% të shpenzimeve të dëshmuara, por jo më shumë se 400.000,00 denarë në përgjithësi për aplikant, të bëra për blerjen e makinerive dhe veglave dhe blerjen dhe montimin e paneleve fotovoltaike - sistem i mbyllur.

1.2. Mbështetje financiare për sipërmarrësi të grave në vlerë të përgjithshme prej 2.000.000 denarë.

Objekti i masës është subvencionimi i ndërmarrjeve në pronësi të grave (mbi 50%) dhe të drejtuara nga gratë, me bashkëfinancim të 80% të shpenzimeve të vërtetuara por jo më shumë se 150.000,00 denarë, të bëra për këto qëllime:

- Furnizimi i pajisjeve dhe veglave;
- Rregullimi/përmirësimi i hapësirës afariste;
- Prezantimi i zgjidhjeve softuerike (50% nga shpenzimet e dëshmuara, por jo më shumë se 60.000,00 denarë).

1.4 Субвенционирање на трошоци на занаетчии во вкупен износ од 6.000.000 денари.

Предмет на мерката е субвенционирање на занаетчии преку кофинансирање 60% од докажаните трошоци, но не повеќе од 120.000,00 денари, направени за следните намени.

- Набавка на опрема и алати,
- Уредување/подобрување на деловниот простор

За реализација на овие мерки, Министерството за економија објавува Јавни повици за секоја од наведените мерки на веб страната на Министерството за економија како и порталот за конкурентност.

1.4 Subvencionim i shpenzimeve të zejtarëve në vlerë të përgjithshme prej 6.000.000 denarë.

Objekt i masës është subvencionimi i zejtarëve me bashkëfinancim të 60% të shpenzimeve të dëshmuara, por jo më shumë se 120.000,00 denarë, të bëra për qëllimet si vijon.

- Furnizim i pajisjeve dhe veglave,
- Rregullimi/përmirësimi i hapësirës afariste

Për zbatimin e këtyre masave, Ministria e Ekonomisë shpall Thirrje Publike për secilën nga masat e listuara në faqen e internetit të Ministrisë së Ekonomisë si dhe në portalin për aftësi konkurruese.

2. Вовед / Hyrje

Програмата за конкурентност, иноваци и претприемништво како обедината програма на два сектрои (Сектор за претприемништво и конкурентност на МСП и Сектор за индустриска политика) започна да се реализира од 2013 година и истата содржи три области:

a) Област А – Поддршка и развој на микро, мали и средни претпријатија и занаетчиство;
b) Област Б – Имплементација на индустриска политика и
c) Област В – Поддршка и развој на кластерско здружување.

Предложените (избраните) мерки се од Областа А – Поддршка и развој на микро, мали и средни претпријатија, дел се реализирале и во 2013 година, а контуинирано продолжуваат да се спроведуваат и секоја наредна година со различни и зголемени буџетски средства за

Programi i aftësisë konkurruese, inovacionit dhe sipërmarrësisë si një program i unifikuar i dy sektorëve (Sektori i sipërmarrësisë dhe aftësisë konkurruese së NVM-ve dhe Sektori i politikave industriale) filloi të realizohet në vitin 2013 dhe i njëjti përmban tri fusha:

a) Fusha A - Mbështetje dhe zhvillim i ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme dhe zejtarisë;
b) Fusha B - Zbatimi i politikës industriale dhe
c) Fusha C - Mbështetja dhe zhvillimi i bashkimit në klastere.

Masat e propozuara (të përzgjedhura) janë nga Fusha A - Mbështetje dhe zhvillim të ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme, disa janë realizuar në vitin 2013, dhe vazhdojnë të zbatohen çdo vit me mjete buxhetore të ndryshme dhe të shtuara për zbatimin e tyre.

нивна реализација.

Во следните табели е прикажан преглед на горенаведените мерки:

Në Tabelat si vijon është paraqitur një përmbledhje e masave të lartpërmendura:

Табела бр. 1. Табеларен приказ на подмерките 1.1, 1.2, 1.4 за 2021 година

Tabela nr. 1. Paraqitja tabelare e nënmasave 1.1, 1.2, 1.4 për vitin 2021

	Вкупно предвидени средства (денари)/ Mjetet e përgjithshme të siguruara (denarë)	Вкупно исплатени средства (денари)/ Mjetet e përgjithshme të paguara (denarë)	Број на пристиг-нати апликации/ Numri e aplikimeve aderuese	Вкупно одобрени Апликации/ Gjithsej të miratuara Aplikime	Одобрени апликации-**жени/** Aplikimet e miratuara-gra	Одобрени средства **за жени** (денари)/ Mjetet e miratuara për gratë (denarë)
Мерка 1.1 Финансиска под дршка за ММСП/ Masa 1.1 Mbështetje financiare për NVM-të	30.700.000	30.700.000	276	101	4	698.547
Мерка 1.2- Финансиска поддршка за ЖП/ Masa 1.2- Mbështetje financiare për SG-në	4.000.000	3.063.147	70	27	27	3.063.147
Мерка 1.4- Субвенционира ње на занаетчии/ Masa 1.4- Subvencionimi i zejtarëve	6.000.000	6.000.000	95	89	41	2.391.540

Табела бр. 2. Табеларен приказ на подмерката 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија / Tabela nr. 2. Paraqitja tabelare e nënmasës 1.1 Mbështetja financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme

Годи на/ Viti	Вкупен број на одобр ени апликации/ Numri i përgjithshëm i aplikimeve të miratuara	Број на одобрени апликации/ Numri i aplikimeve të miratuara		Претежна дејност на одобрените апликации/ Veprimtari mbizotëruese i aplikimeve të miratuara			
		ж/f	м/m	ж/f		м/m	
2021	101	4	97	10.61 Производство на мелнички производи-1	10.61 Prodhimi i produkteve të mullirit-1 43.22 Vendosje	20.41 Производство на запуни и детергенти, препарати за чистење и полирање -2	20.41 Prodhimi i sapunëve dhe detergjenteve, preparate për pastrim

					43.22 Поставување на инсталации за вододов, канализација и плин и инсталација за греење и клима уреди-1 22.23 Производство на предмети за вградување)градежна стока) од пластични маси-1 14.13 Производсво на друга горна облека-1	të instalimeve për ujësjellës kanalizim dhe gaz dhe instalim për ngrohje dhe kondicionerë-1 22.23 Prodhimi i objekteve për instalim (mallra ndërtimore) prej masave plastike-1 14.13 Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme-1	10.11 Преработка и конзервирање на месо - 2 10.84 Производство на зачини и други додатоци-1 15.20 Производство на обувки-1 41.20 Изградна на станбени и нестанбени згради -3 23.61 Производство на бетон за градежни цели - 3 14.13 Производство на друга горна облека -4 23.69 Производство на бетон, гипс и цемент-1 42.99 Изградба на други објекти од нискоградба неспомнати на друго место -5 25.11 Производство на метални конструкции и делови од конструкции - 5 10.82 Производство на како, чоколади и кондиторски производи-2 22.23 Производство на предмети за вградување (градежна стока) од пластични маси-1 17.22 Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинства -1 43.91 Дејности за покривни кострукции9 Производство на друг мебел-1 31.02 Производство на кујнски мебел - 3 23.70 Сечење, обликување на камен -3 18.12 Друго печатење-2 23.63 Производство на готова бетонска смеса-1 43.21 Електро инсталатерски работи - 4 10.39 Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук-1 23.29 Призводствоа на други производи од пластични маси-1 43.32 Поставување на Столариа -2 23.12 Обликување и обработка на рамно стакло-1 11.07 Производство на освежителни пијалоци, производство на минерална вода и друга	dhe lustrim -2 10.11 Përpunimi dhe konservimi i mishit - 2 Prodhimi i erëzave dhe aditivëve të tjerë-1 15.20 Prodhimi i këpucëve-1 41.20 Ndërtim i objekteve banesore dhe jo-banesore -3 23.61 Prodhimi i betonit për qëllime ndërtimi -3 14.13 Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme -4 Prodhimi i betonit, gipsit dhe çimentos-1 42.99 Ndërtimi i objekteve të tjera të ndërtimit të ulët të papërmendura në vend tjetër -5 25.11 Prodhimi i konstruksioneve metalike dhe pjesëve të konstruksioneve-5 Prodhimi i kakaos, çokollatave dhe ëmbëlsirave-2 22.23 Prodhimi i artikujve për instalim (mallra ndërtimi) prej masave plastike-1 17.22 Prodhimi i artikujve për nevoja sanitare dhe tualeti për amvisëri -1 43.91 Veprimtari për konstruksione mbulimi Prodhim të mobiljeve të tjera-1 Prodhimi i mobiljeve të kuzhinës - 3 23,70 Prerje, formësim të gurit -3 18.12 Shtypje të tjera-2 23.63 Prodhimi i masës së gatshme të betonit-1 43.21 Punime të instalimeve elektrike - 4 10.39 Përpunim dhe konservim tjetër të frutave dhe perimeve-1 23.29 Prodhimi i produkteve të tjera plastike-1 43.32 Vendosje e zdrukthtarisë -2 23.12 Formimi dhe përpunimi i xhamit të sheshtë-1 11.07 Prodhimi i pijeve joalkoolike, prodhimi i ujit mineral dhe ujërave të tjera në shishe-1 43.34 Lyerje dhe	

							флаширана вода-1 43.34 Бојадисување и застаклување-1 16.23 Производство на друга -1градежна столариа и подови -2 43.39 Останати завршни градежжни работи - 3 25.99 Производство на други фабрикувани метални производи, неспомнати на друго место -2 10.91 Производство на готова храна за животни на фарма-2 10.12 Преработка и конзервирање на живинско месо-1 16.24 Производство на дрвена амбалажа 25.12 Производство на метални врати и прозори -3 22.29 Производство на други производи од пластични маси -2 18.13 Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето-1 11.07 Производство на освежетилени пијалоци, производство на минерална вода и друга флаширана вода-1 43.22 Поставување на исталации за водово, канализачија и плин и инсталации за клима уреди-1 32.99 Останато производство, неспомнато на друго место -2 43.29 Други Градежни инсталатерски работи - 2 10.71 Производство на леб, слатки во свежа состојба и бисквити -5 14.12 Производство на работна облека -2 14.19 Производство на други предмети и производи за облека-1 17.29 Производство на други предмети од хартии и картон -1 10.85 Пориздводство на готови јадења и оброци-1 10.39 Друга преработка и концервирање на овошје и зеленчук-1 25.50 Ковање, Пресување, Штанцување и валање на метали;	lustrim-1 16.23 Prodhimi i zdrukthëtarisë -1 tjetër ndërtimore dhe dyshemeve-2 43.39 Punime të tjera përfundimtare ndërtimi - 3 Prodhimi i produkteve të tjera të fabrikuara metalike, të papërmendura diku tjetër -2 Prodhimi i ushqimit të gatshëm për kafshë në fermë-2 10.12 Përpunimi dhe konservimi i mishit të shpendëve-1 16.24 Prodhimi i ambalazheve prej druri Prodhimi i dyerve dhe dritareve metalike -3 22.29 Prodhimi i produkteve të tjera nga masa plastike -2 18.13 Veprimtaritë shërbyese lidhur me shtypjen dhe botimin-1 11.07 Prodhimi i pijeve joalkoolike, prodhimi i ujit mineral dhe ujërave të tjera të ambalazhuara-1 43.22 Instalimi i instalimeve të ujit, kanalizimeve dhe gazit dhe instalimeve të kondicionerëve-1 32.99 Prodhimtaria tjetër të papërmendura diku tjetër -2 43.29 Punime të tjera ndërtimore të instalimit - 2 10.71 Prodhimi i bukës, ëmbëlsirave dhe biskotave -5 14.12 Prodhimi i veshjeve të punës -2 Prodhimi i artikujve dhe produkteve të tjerë të veshjeve-1 17.29 Prodhimi i artikujve të tjerë prej letre dhe kartoni -1 10.85 Prodhimi i ushqimeve dhe racioneve të gatshme-1 10.39 Përpunim dhe konservim tjetër i frutave dhe perimeve-1 25.50 Formëzimi, presimi, stampimi dhe rrotullimi i metaleve; Metalurgjia e pluhurit-1	

						Металургија на прав-1 10.11 Преработка и конзервирање на месо-1 28.29 Производство на други машини за општа намена неспомнати на друго место-1 10.61 Производство на мелнички производи-1 31.09 Производство на друг мебел-1 24.33 Ладно обликување и свиткување-1 17.23 Производсво на канцелариски материал од хартиа -2 31.01 Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници-1	10.11 Përpunimi dhe konservimi i mishit-1 Prodhimi i makinerive të tjera për qëllime të përgjithshme të papërmedura diku tjetër-1 Prodhimi i produkteve të mullirit-1 Prodhimi i mobiljeve të tjera-1 24.33 Formimi dhe lakimi i ftohtë-1 17.23 Prodhimi i materialit për zyre prej letre -2 Prodhimi i mobiljeve për zyra dhe mobilje dyqanesh-1

Табела бр. 3. Табеларен приказ на подмерката 1.2 Финансиска поддршка за женско претприемништво/ Tabela nr. 3. Paraqitja tabelare e nënmasës 1.2 Mbështetje financiare për sipërmarrësinë e grave

Година/ Viti	Број на пристигнати апликации/ Numri i aplikimeve të pranuara	Број на одобрени апликации/ Numri i aplikimeve të miratuara	Претежна дејност на одобрените апликации	Veprimtari mbizotëruese e aplikimeve të miratuara
2018	46	16	1-Производство на останати прехрамбени производи, неспомнати на друго место, 1-Производство на ДРУГА ГОРНА ОБЛЕКА, 1-Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето, 2-Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук, 1-Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата, 3-Останато производство, неспомнато на друго место, 1-Неспецијализирана трговија на големо, 1-Производство на други машини за општо намена, неспоменати на друго место, 1-Прозводство на леб, слатки (колачи,торти) во свежа состојба и бисквити (кекси), 1-Поправка на опрема за комуникации, 1-Поставување на столарија, 1-фризерски салони и салони за разубавување, 1-производство на п рфеми и тоалетни препарати	1-Prodhimi i produkteve të tjera ushqimore, të papërmendura diku tjetër 1-Prodhimi i VESHJEVE TË TJERA TË SIPËRME, 1-Veprimtaritë e shërbimit në lidhje me shtypjen dhe botimin, 2-Përpunim dhe konservim tjetër i frutave dhe perimeve, 1-Prodhimi i artikujve për nevoja sanitare dhe tualeti për familjet, 3-Prodhime të tjera, të papërmendura diku tjetër 1-Tregtia e paspecializuar me shumicë, 1-Prodhimi i makinerive të tjera për qëllime të përgjithshme, të papërmendura diku tjetër 1-Prodhimi i bukës, ëmbëlsirave (ëmbësira, torta) në gjendje të freskët dhe biskota (biskota), 1-Riparimi i pajisjeve të komunikimit, 1-Vendosja e zdrukthtarisë, 1- Sallonet e ondulimit dhe sallonet e bukurisë, 1-prodhimi i parfumeve dhe preparateve tualeti
2019	38	21	96.02 Фризерски салони и салони за разубавување – 3 комании, (вкупно 45.456,00 ден). 96.01 Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи – 2,	96,02 Parukeri dhe sallone bukurie - 3 kompani (gjithsej 45,456,00 den). 96.01 Larja dhe pastrimi kimik i produkteve të tekstilit dhe lëkurave- 2, 93.13 Objekte fitnesi - 2,

			93.13 Објекти за фитнес – 2, 93.29 Останати забавни и рекреативни дејности, неспомнати на друго место – 1, 56.21 Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг) -1, 43.31 Малтерисување – 1, 43.21 Електроинсталатерски работи -1, 31.09 Производство на друг мебел – 1, 25.62 Општи машински работи – 1, 22.22 Производство на амбалажа од пластични маси за пакување – 1, 18.13 Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето -1, 15.12 Производство на куфери, рачни торби и слични предмети, седла и сарачки произв. –1, 14.13 Производство на друга горна облека – 1, 10.91 Производство на готова храна за животни на фарма (домашни животни) – 1, 10.71 Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси) – 1. 10.39 Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук – 1, 10.11 Преработка и конзервирање на месо – 1.	93.29 Aktivitete të tjera zbavitëse dhe rekreative të papërmendura diku tjetër - 1, 56.21 Shërbimet e shpërndarjes së ushqimeve dhe pijeve për raste të veçanta (katering) -1, 43.31 Suvatim - 1, 43.21 Punimet e instalimeve elektrike - 1, 31.09 Prodhimi i mobiljeve të tjera - 1, 25.62 Punime të përgjithshme mekanike - 1, 22.22 Prodhimi i ambalazheve nga plastika për paketim - 1, 18.13 Shërbimet e shtypjes dhe botimit -1, 15.12 Prodhimi i valixheve, çantave të dorës dhe artikujve të ngjashëm, shalëe dhe produkte lëkure 1 14.13 Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme - 1, 10.91 Prodhimi i ushqimit të gatshëm për kafshë në fermë (kafshë shtëpiake) - 1, 10.71 Prodhimi i bukës; ëmbëlsirat e freskëta (ëmbëlsira, torta) dhe biskota (biskota) - 1. 10.39 Përpunim dhe konservim tjetër i frutave dhe perimeve - 1, 10.11 Përpunimi dhe konservimi i mishit - 1.
2020	23	11	10.39 Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук -2 23.69 Производство на други производи од бетон, гипс и цемент -1 10.71 Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси) -1 10.51 Преработка на млеко и производство на сирење-1 96.03 Погребни и слични дејности-1 93.29 Останати забавни и рекреативни дејности, неспомнати на друго место-1 13.30 Довршување на текстил-1 14.13 Производство на друга горна облека-1 82.19 Фотокопирање, подготовка на документи и останати специјализирани канцелариски помошни дејности-1 96.02 Фризерски салони и салони за разубавување-1	10.39 Përpunim dhe konservim tjetër i frutave dhe perimeve -2 Prodhimi i produkteve të tjera prej betoni, gipsi dhe çimentoje -1 10.71 Prodhimi i bukës; ëmbëlsirat e freskëta (ëmbësira, torta) dhe biskota (biskota) -1 10.51 Përpunimi i qumështit dhe prodhimi i djathit-1 Veprimtari varrimi dhe të ngjashme-1 93.29 Aktivitete të tjera argëtuese dhe rekreative, të papërmendura diku tjetër-1 13.30 Mbarimi i tekstileve-1 14.13 Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme-1 82.19 Fotokopjim, përgatitje e dokumenteve dhe aktivitete të tjera të specializuara mbështetëse të zyrës-1 Sallone ondulimi dhe bukurie-1
2021	70	27	56.10 Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна - 11 74.10 Специјализарни дизајнерски дејности -3 14.12 Производство на работна облека - 2 13.30 Довршување на текстил-2 10.71 Производство на леб, слатки во свежа состојба и бисквити-2 22.21 Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси-1 56.21 Услуги на доставување на храна и пијалоци за посебни прилики-1	56.10 Restorante dhe objekte të tjera për përgatitjen dhe shërbimin e ushqimit - 11 74.10 Aktivitete të specializuara të dizajnimit-3 14.12 Prodhimi i rrobave të punës - 2 13.30 Mbarimi i tekstilit -2 Prodhimi i bukës, ëmbëlsirave të freskëta dhe biskotave-2 22.21 Prodhimi i pllakave, fletëve, tubave dhe profileve nga masa të plastikës-1 56.21 Shërbimet e ofrimit të ushqimeve dhe pijeve për raste të

			28.99 Производство на други специјализирани машини неспоматни на друго место-1 81.21 Основно чистење на згради-1 14.13 Производство на друга горна облека-1 59.11 дејности на производство на филмови, видеофилмпви и телевизиска програма-1 10.85 Производство на готови јадења и оброци-1	veçanta-1 Prodhimi i makinerive të tjera të specializuara të papërmendura diku tjetër-1 81.21 Pastrimi themelor i ndërtesave-1 14.13 Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme-1 59.11 veprimtaritë e prodhimit të filmave, video filmave dhe programeve televizive-1 Prodhimi i ushqimeve dhe racioneve të gatshme-1

Табела бр. 4. Табеларен приказ на подмерката 1.4 Субвенционирање на трошоци за занаетчии / Tabela nr. 4. Paraqitja tabelare e nënmasës 1.4 Subvencionimi i shpenzimeve për zejtarët

Годин а/ Viti	Вкупен број на одобрени апликации / Numri i përgjithshëm i aplikimeve të miratuara	Број на одобрени апликации/ Numri i aplikimeve të miratuara		Претежна дејност на одобрените апликации/ Aktiviteti mbizotërues i aplikimeve të miratuara			
		ж/f	м/m	ж/f		м/m	
2018	19	8	11	2-шивачка; 1-фотограф; 2-фризерка; 1-пекар; 1-декорирање на свечености; 1-козметичарка.	2-rrobaqepëse; 1-fotograf; 2-parukiere; 1-bukëpjekës; 1-dekorim i solemniteteve ; 1-estetiste.	1-бербер 1- афтомеханичар 1-афтоелектричар 1-градежник 1-производство на текстил 1-оптичар 1-производство на накит 1-вулканизер 1-фотограф 1-фризерско козметички услуги 1-златар	1-berber 1- Automekanik 1-elektricist makine 1-ndërtues 1-prodhimi i tekstileve 1-optik 1-prodhimi i bizhuterive 1-vulkanizator 1-fotograf 1- sherbime kozmetike parukerie 1-argjendar
2019	40	15	25	9-фризерка; 1-услуги за храна (кетеринг); 1-производство на друг мебел; 1-производство на игри и играчки; 1-производство на облека; 1-козметичарка; 1- производство на останати производи од дрво и др.	9-parukere; 1-shërbime ushqimore (katering); 1-prodhimi i mobiljeve të tjera; 1-prodhimi i lojërave dhe lodrave; 1-prodhimi i veshjeve; 1-estetiste; 1- prodhimi i produkteve të tjera të drurit etj.	1-Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси); 1- Производство на останати производи од дрво; производство на предмети од плута, слама и плетарски материјал; 1- Производство на предмети за вградување (градежна стока) од пластични маси; 1- Производство на	1-Prodhimi i bukës; pasta të freskëta (ëmbëlsira, torta) dhe biskota (biskota); 1-Prodhimi i produkteve të tjera të drurit; prodhimi i artikujve të tapës, kashtës dhe material të thurjes; 1-Prodhimi i artikujve për instalim (mallra ndërtimi) nga masa plastike; 1- Prodhimi i produkteve të tjera

						други производи од пластични маси; 1-Сечење, обликување и доработка на камен; 1- Производство на машини за индустријата за храна, пијалаци и тутун; 1- Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници; 1- Производство на накит и слични производи; 1- Производство на медицински и стоматолошки инструменти; 1- Останати завршни градежни работи; 5- Одржување и поправка на моторни возила; 4- Фотографски дејности; 1- поправка на опрема за комуникации; 4- бербер; 1 – поправка и опрема за комуникаци.	plastike; 1-Prerja, formimi dhe përpunimi i gurit; 1-Prodhim makinerish për industrinë e ushqimit, pijeve dhe duhanit; 1-Prodhimi i mobiljeve për zyra dhe mobiljeve për dyqane; 1-Prodhimi i bizhuterive dhe artikujve të ngjashëm; 1-Prodhimi i instrumenteve mjekësore dhe dentare; 1-Punime te tjera perfundimtare ndërtimore; 5-Mirëmbajtja dhe riparimi i mjeteve motorike; 4-Aktivitete fotografike; 1-riparimi i pajisjeve të komunikimit; 4-berber; 1 - riparimi dhe pajisje komunikimi.	
2020	43	15	28	7 – (96.02) Фризерски салон и разубавување 1- (17.29) Производство на други предмети од хартија и картон 1- (10.71) Производство на леб, слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити(кекси) 1- (14.13) Производство на друга горна облека 1- (96.04)- Дејности за нега и одржување на телото 1- (95.29) Поправка на други предмети за лична употреба и за домаќинствата 1- (32.99)-	7 - (96.02) Sallon parukerie dhe zbukurimi 1- (17.29) Prodhimi i artikujve të tjerë prej letre dhe kartoni 1- (10.71) Prodhimi i bukës, ëmbëlsirave (ëmbësira, torta) në gjendje të freskët dhe biskota (biskotë) 1- (14.13) Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme 1- (96.04) - Veprimtari për kujdesin dhe mirëmbajtjen e trupit 1- (95.29) Riparimi i sendeve të tjera për përdorim personal dhe për	9 – (74.20) Фотографски дејности 4 – (96.02) Фризерски салон и разубавување 2 – (45.20)- Одржување и поправка на моторни возила 2- (31.09) Производство на друг мебел 1- (43.33)- Поставување на подни и sидни облоги 1- (32.12) Производство на накит и слични производи 1- (47.24) Трговија на мало со леб , печива ,колачи слатки во специјализирани продавници 1- (31.11) Поправка на фабрикувани производи од метал	9 - (74.20) Aktivitete fotografike 4 - (96.02) Sallon ondulimi dhe zbukurimi 2 - (45.20) - Mirëmbajtja dhe riparimi i mjeteve motorike 2- (31.09) Prodhimi i mobiljeve tjera 1- (43.33) - Vendosja e mbulesave të dyshemesë dhe mureve 1- (32.12) Prodhimi i bizhuterive dhe artikujve të ngjashëm 1- (47.24) Tregtia me pakicë e bukës, brumërave, ëmbëlsirave në dyqane të specializuara 1- (31.11) Riparimi i produkteve metalike të	

				Останато производство ,неспомнато на друго место 1- (74.20)- Фотографски дејности 1- (32.12) Производство на накит и слични производи	amvisëri 1- (32.99) - Prodhime të tjera, të papërmendura diku tjetër 1- (74.20) - Aktivitete fotografike 1- (32.12) Prodhimi i bizhuterive dhe artikujve të ngjashëm	1- (22.23) Производство на предмети за вградување (градежна стока)од пластични маси 1- (25.99) Производство на други фабрикувани метални производи,неспомe нати на друго место 1- (25.62) Општи машински работи 1- (18.12) -Друго печатење 1- (95.25) Поправка на рачни часовници ,саати и накит 1- (01.49)- Одгледување на други животни 1- (16.29) Производство на останати производи од дрво;производство на предмети од плута ,сламаи плетарски материјал	fabrikuara 1- (22.23) Prodhimi i artikujve plastikë për instalim (mallra ndërtimi) 1- (25.99) Prodhimi i produkteve të tjera metalike të fabrikuara, të papërmendura diku tjetër 1- (25.62) Punë të përgjithshme mekanike 1- (18.12) -Shtypje të tjera 1- (95.25) Riparimi i orëve të dorës, orëve dhe bizhuterive 1- (01.49) -Ruajtja e kafshëve të tjera 1- (16.29) Prodhimi i produkteve të tjera të drurit; prodhimi i artikujve të tapës, kashtës dhe materialeve të thurjes
2021	89	41	47	96.02 - Фризерски салони и салони за разубавување -28 96.04 - Дејности за нега и одржување на телото - 6 74.20 - Фотографски дејности-1 10.71 - Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси) -1 14.13 - Производство на друга горна облека-1 96.09 - Останати лични услужни дејности, неспомнати на друго место-1 18.12 - Друго печатење-1 95.29 - Поправка на други предмети за лична употреба и за	96.02 - Sallone ondulimi dhe bukurie -28 96.04 - Aktivitetet e kujdesit dhe mirëmbajtjes së trupit - 6 74.20 - Veprimtari fotografike-1 10.71 - Prodhimi i bukës; ëmbëlsirat e freskëta (ëmbëlsira, torta) dhe biskota (biskota) -1 14.13 - Prodhimi i veshjeve të tjera të sipërme-1 96.09 - Aktivitete të tjera të shërbimit personal të papërmenduradi ku tjetër-1 18.12 - Shtypje të tjera-1 95.29 - Riparimi i sendeve të tjera personale dhe	45.20 - Одржување и поправка на моторни возила -10 96.02 - Фризерски салони и салони за разубување -7 25.62 - Општи машински работи -2 56.10 - Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна-1 74.20 - Фотографски дејности-1 10.71 - Производство на леб,слатки, во свежа состојба и бисквити-1 15.20 - Производство за обувки-1 96.06 - Фризерски салони за разубавување-1 08.11 - Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда и шкрилци-1 32.12 - Производство на накит и слични	45.20 - Mirëmbajtja dhe riparimi i mjeteve motorike -10 96.02 - Sallone ondulimi dhe bukurie -7 25.62 - Puna e përgjithshme mekanike -2 56.10 - Restorante dhe objekte të tjera për përgatitjen dhe shërbimin e ushqimit-1 74.20 - Aktivitete fotografike-1 10.71 - Prodhimi i bukës, ëmbëlsirave, të freskëta dhe biskotave-1 15.20 - Prodhimi i këpucëve-1 96.06 - Sallone të ondulimit-1 08.11 - Nxjerrja e gurëve dekorativë dhe gurëve të ndërtimit, gurit gëlqeror, gjipsit të papërpunuar, shkumës dhe rrasa-1

					домаќинствата-1 47.74 - Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала во специјализирани продавници-1	shtëpiake-1 47.74 - Tregtia me pakicë e preparateve mjekësore dhe pajisjeve ortopedike në shitore të specializuara-1	производи-1 43.21 - Електроинсталатерски работи-1 13.20 - Ткаење на текстил-1 43.22 - Поставување на инсталации за водовод, канализација и плин и инсталации за греење и клима-уреди-1 43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место-1 10.61 - Производство на мелнички производи-1 43.29 - Други градежно-инсталатерски работи-1 74.20 - Фотографски дејности-1 31.01 - Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници-1 96.04 - Дејности за нега и одржување на телото-1 22.23 - Производство на предмети за вградување (градежна стока)од пластични маси-1 23.70 - Сечење, обликување и доработка на камен-1 22.29 - Производство на други производи од пластични маси-1 22.21 - Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси-1 85.59 - Друго образование, неспомнато на друго место-1 20.53 - Производство на етерични масла-1 25.99 - Производство на други фабрикувани метални производи,	32.12 - Prodhimi i bizhuterive dhe artikujve të lidhur me to-1 43.21 - Punimet e instalimeve elektrike-1 13.20 - Endja e tekstileve-1 43.22 - Instalimi i instalimeve të furnizimit me ujë, kanalizimeve dhe gazit dhe instalimet e ngrohjes dhe kondicionerëve-1 43.99 - Punime te tjera te specializuara ndertimi, te paspecifikuara apo te perfshira diku tjeter-1 10.61 - Prodhimi i produkteve të mullirit-1 43.29 - Punime të tjera ndërtimore-instaluese-1 74.20 - Aktivitete fotografike-1 31.01 - Prodhimi i mobiljeve për zyrë dhe mobiljeve për shitore-1 96.04 - Aktivitetet e kujdesit dhe mirëmbajtjes së trupit-1 22.23 - Prodhimi i artikujve të instalimit (mallra ndërtimi) nga masa plastika-1 23.70 - Prerja, formimi dhe përpunimi i gurit-1 22.29 - Prodhimi i produkteve të tjera nga masat plastike-1 22.21 - Prodhimi i pllakave, fletëve, tubave dhe profileve të plastikës-1 85.59 - Arsimim tjetër, i papërmendur diku tjetër-1 20.53 - Prodhimi i vajrave esenciale-1 25.99 - Prodhimi i produkteve të tjera metalike të	

						неспомнати на друго место-1 74.20 - Фотографски дејности-1 95.12 - Поправка на опрема за комуникации-1 96.01 - Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи-1 25.72 - Производство на брави и шарки-1 31.09 - Производство на друг мебел-1	fabrikuara, të papërmendura diku tjetër-1 74.20 - Veprimtari fotografike-1 95.12 - Riparimi i pajisjes së komunikimit-1 96.01 - Larje dhe pastrimi kimik i produkteve të tekstilit dhe leshit-1 25.72 - Prodhimi i bravave dhe menteshave-1 31.09 - Prodhimi i mobiljeve të tjera-1

3. Позадина/контекст / Sfondi / konteksti

Цел на Програмата е зголемување на свеста и вработеноста кај жените преку создавање поттикнувачка клима за отворање на нови и јакнење на постојните микро, мали и средни претпријатија, пораст на бројот на мали и средни претпријатија кај жените претприемачи и поттикнување на поголемо вклучување на жените во пазарот на труд.

Qëllimi i programit është të rrisë ndërgjegjësimin dhe punësimin e grave duke krijuar klimë nxitëse për hapjen dhe forcimin e sipërmarrjeve ekzistuese mikro, të vogla dhe të mesme, duke rritur numrin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme tek gratë. sipërmarrës dhe inkurajim i përfshirjes më të madhe të grave në tregun e punës.

4. Остварени резултати, промени и влијанија / Rezultatet e arritura, ndryshimet dhe ndikimet

Од прегледот на мерките за економското зајакнување во изминатите четири години (2018-2021), во подмерката за поддршка на женското претприемништво во 2018, 2019 и 2020 година одобрените апликации се со мешовита структура во однос на дејноста, додека пак во 2021 година доминира дејноста за Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна со одобрени 11 апликации. Како што може да се види од Табела бр. 3, во 2021 година се одобрени 27 апликации за разлика од претходните години каде може да се

Nga rishikimi i masave për forcimin ekonomik në katër vitet e fundit (2018-2021), në nënmasën për mbështetjen e sipërmarrësisë së grave në vitet 2018, 2019 dhe 2020, aplikimet e miratuara kanë strukturë të përzier sa i përket aktivitetit, ndërsa. në vitin 2021 aktiviteti për Restorante dhe ambiente të tjera për përgatitjen dhe shërbimin e ushqimit me 11 aplikime të miratuara. Siç shihet nga tabela nr. 3, në vitin 2021 janë miratuar 27 aplikime, për dallim nga vitet e kaluara ku vërehet një numër më i vogël i aplikimeve të miratuara, përkatësisht në vitin 2020 janë miratuar 11

забележи помал број одобрени апликации, имено во 2020 година одобрени биле 11 апликации. Притоа, се забележува зголемен тренд на поднесување барања при што во 2021 година имало 70 апликации, за разлика од 2020 година каде што имало 23 апликации. Во однос на фондот, истиот е зголемен за оваа мерка при што во 2021 година биле предвидени 4.000.000,00 денари, за разлика од 2020 година каде за мерката биле издвоени 1.500.000,00 денари.

aplikime. Pra, ka një trend të rritjes së aplikimeve ku në vitin 2021 kishte 70 aplikime, krahasuar me vitin 2020 ku kishte 23 aplikime. Sa i përket fondit, i njëjti është rritur për këtë masë, me ç'rast në vitin 2021 janë siguruar 4.000.000,00 denarë, për dallim nga viti 2020 ku për masën janë ndarë 1.500.000,00 denarë.

Во подмерката за субвенционирање на трошоци на занаетчии и вршители на занаетчиска дејност, може да се забележи дека жените кои се субвенционирани најчесто се вклучени во доменот на услугите односно козметичко-фризерска дејност вклучително и во 2021 година каде 28 апликации се одобрени за дејноста фризерски салони и салони за разубавување, додека пак кај претпријатијата во сопственост на маж во 2021 година преовладува дејноста одржување и поправка на моторни возила со одобрени 10 апликации. Од табеларниот приказ на Подмерка 1.4 може да се види дека бројот на одобрени апликации за субјекти во сопственост или управувани од жена во 2021 година е повисок од претходните години со одобрени вкупно 41 апликација.

Në nënmasën për subvencionimin e shpenzimeve të zejtarëve dhe ushtruesve të veprimtarisë zejtare, vërehet se gratë që subvencionohen më së shpeshti janë të përfshira në fushën e shërbimeve, gjegjësisht veprimtarisë kozmetike-parukeri, duke përfshirë edhe vitin 2021 ku janë miratuar 28 aplikime për sallone të ondulimit dhe bukurisë, ndërsa në ndërmarrjet në pronësi të burrit në vitin 2021 mbizotëron aktiviteti i mirëmbajtjes dhe riparimit të mjeteve motorike me 10 aplikime të miratuara. Nga paraqitja tabelore e Nënmasës 1.4 shihet se numri i aplikimeve të miratuara për subjektet në pronësi apo të drejtuara nga një grua në vitin 2021 është më i lartë se në vitet e mëparshme me gjithsej 41 aplikime të miratuara.

Во однос на подмерката 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија во 2021 година одобрени се само 4 апликации за претпријатија во сопственост и управувани од жена од вкупно 101 одобрена апликација кои се со мешовита структура во однос на дејноста. За разлика од тоа, во 2020 година од вкупно 55 одобрени апликации, 17 биле во сопственост на жена, а 38 претпријатија биле во сопственост на маж. Во Програмата а следствено на тоа и во Јавниот повик за подмерката 1.1. беше наведено дека ќе се применува стимулативен критериум за апликантите-претпријатија кои се во

Sa i përket nënmasës 1.1 Mbështetja financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme në vitin 2021, janë miratuar vetëm 4 aplikime për ndërmarrje në pronësi dhe të drejtuara nga një grua nga gjithsej 101 aplikime të miratuara që kanë strukturë të përzier në raport me veprimtarinë. Për dallim nga kjo, në vitin 2020, nga gjithsej 55 aplikime të miratuara, 17 ishin në pronësi të një gruaje dhe 38 ndërmarrje ishin në pronësi të një burri. Në Programin e si rrjedhojë edhe në Thirrjen Publike për nënmasën 1.1. u tha se do të zbatohej një kriter stimulues për aplikantet-ndërmarrjet në pronësi të grave mbi 50% dhe të drejtuara nga gratë, sipas të cilit përqindja e

сопственост на жени над 50% и управувани од жени, според кој процентот на кофинансирање на докажаните трошоци ќе се зголеми за 10%.

bashkëfinancimit të shpenzimeve të dëshmuara do të rritej për 10%.

5. Анализа на буџетски алокации/ Analiza e alokimeve buxhetore

Со реализација на Подмерка 1.1 Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија субвенционирани се 101 претпријатие во вкупен износ од 30.700.000 денари. Од вкупниот број на субвенционирани апликанти, 4 (3,96 %) се претпријатија во сопственост и управувани од жени кои се субвенционирани во вкупен износ од 698.547 денари.

Me zbatimin e Nënmasës 1.1 Mbështetjea financiare për ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme janë subvencionuar 101 ndërmarrje në vlerë të përgjithshme prej 30.700.000 denarë. Nga numri i përgjithshëm i aplikantëve të subvencionuar, 4 (3,96%) janë ndërmarrje në pronësi dhe të drejtzara nga gratë të cilat subvencionohen në shumë prej 698.547 denarë.

Со реализација на Подмерка 1.2 Финансиска поддршка за женско претпиемништво субвенционирани се 27 претпријатија во сопственост и управувани од жени во вкупен износ од 3.063.147 денари.

Me zbatimin e Nënmasës 1.2 Mbështetje financiare për sipërmarrësi të grave, janë subvencionuar 27 ndërmarrje në pronësi dhe drejtim të grave në vlerë të përgjithshme prej 3.063.147 denarë.

Со реализација на Подмерка 1.4 Субвенционирање на трошоци за занаетчии субвенционирани се 89 апликанти во износ од 6.000.000 денари од кои 41 (46 %) се жени кои се субвенционирани во вкупен износ од 2.391.540 денари.

Me zbatimin e Nënmasës 1.4 Subvencionimi i shpenzimeve për zejtarë janë subvencionuar 89 aplikante në vlerë prej 6.000.000 denarë, prej tyre 41 (46%) janë gra të cilat subvencionohen në vlerë të përgjithshme prej 2.391.540 denarë.

6. Тесни грла и научени лекции / Gryka të ngushta dhe mësime të nxjerra

Потребно е подобро запознавање на јавноста со постојните програми и можностите за аплицирање, како и

Nevojitet njohja më e mirë e opinionit me programet ekzistuese dhe mundësitë për aplikim, si dhe instruksione të thjeshta apo

едноставни инструкции или водич за потребната документација кои ќе им помогнат на граѓаните во процесот на поднесување на барањето.	udhëzues për dokumentacionin e nevojshëm që do t'u ndihmojnë qytetarëve në procesin e parashtrimit të kërkesës.

7. Заклучоци и препораки/ Konkluzione dhe rekomandime

Потребни се засилени активности во делот на женското претприемништво и подобар пристап на жените до можности за развој на сопствени бизниси.	Nevojiten aktivitete të intensifikuara në fushën e sipërmarrjes së grave dhe qasje më e mirë e grave në mundësitë për zhvillimin e bizneseve personale.
Подобрено информирање и подигање на свеста на жените за можностите кои се нудат во пристапот до субвенции за развој на сопствени бизниси.	Përmirësimi i informacionit dhe ndërgjegjësimi i vetëdijes së grave për mundësitë që ofrohen në qasjen deri te subvencionet për zhvillimin e bizneseve personale.
Потребно е упатство во кое се прикажани сите чекори од процесот на аплицирање за субвенции.	Nevojitet udhëzim në të cilin janë paraqitur të gjithë hapat e procesit të aplikimit për subvencione.

Со почит, **Me respekt,**

МИНИСТЕР,
MINISTËR,
Kreshnik Bekteshi

Изработил/ Përpiloi: Бојана Јосифовска, Bojana Josifovska
Преведувал/Përktheu: Енис Мисини, Enis Misini
Контролирал/Kontrolloi: Адмира Дељевиќ, Admira Deleviq
Марина Тодоровска, Marina Todorovska
Одобрил/ Aprovoi:м-р Фатмире Хоџа, m-r Fatmire Hoxha
Согласен/Miratoi: м-р Размена Чекиќ Дуровиќ, m-r Razmena Çekiq Duroviq